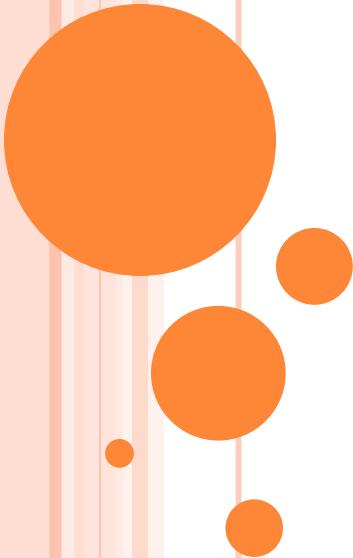

KONCEPCJA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU 2030

Anna Siry, Anna Sermak,
Anna Snochowska, Marek Ryszka
KrDZEK3003Gn

KPZK

- Najważniejszy krajowy dokument strategiczny dotyczący zagospodarowania przestrzennego kraju
- Wizja zagospodarowania przestrzennego kraju w perspektywie najbliższych 20 lat
- Określa cele i kierunki polityki przestrzennej

PODSTAWOWE DEFINICJE

- ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE KRAJU
- POLITYKA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU
- INSTRUMENTY REALIZACJI POLITYKI PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU

ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE KRAJU

Sposób rozmieszczenia

w przestrzeni Polski podstawowych
elementów struktury przestrzennej
oraz zachodzące pomiędzy nimi relacje.

POLITYKA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU

- Wskazuje sposób realizacji wizji przestrzennego zagospodarowania i celów rozwojowych kraju
- Łączy i koordynuje działania podejmowane na poziomie krajowym z tymi na poziomie regionalnym i lokalnym.
- Stanowi instrument realizacji długookresowej strategii rozwoju kraju.

INSTRUMENTY REALIZACJI POLITYKI PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU

- **Planowanie przestrzenne (najważniejsze!)**
- Instrumenty prawne
- Instrumenty instytucjonalne
- Instrumenty o charakterze inwestycyjnym

PLANOWANIE PRZESTRZENNE

- Jest narzędziem zarządzania, służy formułowaniu celów i zadań polityki przestrzennego zagospodarowania kraju i określa sposób jej realizacji.
- Wyróżniamy : planowanie krajowe, funkcjonalne, regionalne i lokalne

INSTRUMENTY PRAWNE

- Akty prawa
- Strategie, programy i plany
- System ocen oddziaływania na środowisko
- Normy prawne
- Instrumenty oceny stopnia obciążenia środowiska, zmniejszania konfliktowości rozwoju i prowadzenia kompensacji przyrodniczych.

INSTRUMENTY INSTYTUCJONALNE

System instytucjonalny **wspomaga**, a w rzeczywistości **warunkuje** właściwą i efektywną realizację zamierzeń w zakresie polityki przestrzennego zagospodarowania kraju

INSTRUMENTY O CHARAKTERZE INWESTYCYJNYM

***„Właściwie ukierunkowanie działań
inwestycyjnych może wspomagać osiągnięcie
celów polityki przestrzennej”***

UWARUNKOWANIA POLITYKI PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU W PERSPEKTYWIE NAJBLIŻSZYCH DWUDZIESTU LAT

- Uwarunkowania polityczne
- Uwarunkowania wynikające z historycznie ukształtowanej struktury przestrzennej
- Uwarunkowania demograficzne
- Uwarunkowania gospodarcze
- Uwarunkowania technologiczne
- Uwarunkowania przyrodnicze
- Uwarunkowania związane z realizacją celów rozwojowych UE
- Krajowe uwarunkowania prawno-instytucjonalne

WIZJA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA **POLSKI** 2030

- Wizja rozwoju społeczno-gospodarczego Polski 2030
- Zagospodarowanie przestrzenne Polski 2030

WIZJA ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO POLSKI 2030

Wizja przestrzennego zagospodarowania Polski w 2030 roku jest formułowana w odniesieniu do strategicznych wyzwań stojących przed gospodarką Polską ujętych w raporcie Polska 2030.

Polska w roku 2030...

ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE POLSKI 2030

- Polska przestrzeń jest konkurencyjna i innowacyjna dzięki wykorzystaniu potencjału policentrycznej metropolii sieciowej
- Polska przestrzeń jest zintegrowana i spójna zarówno zewnątrz, jak i wewnątrz, dzięki czemu wszyscy mieszkańcy uczestniczą w procesach rozwojowych
- Polska przestrzeń, zachowując bogactwo walorów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, jest rozpoznawalna

ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE POLSKI 2030

- Polska przestrzeń jest odporna na różne zagrożenia związane z bezpieczeństwem energetycznym i naturalnym
- W polskiej przestrzeni panuje ład dzięki uporządkowanemu systemowi prawnemu i efektywnym instytucjom publicznym

„Polska przestrzeń jest konkurencyjna i innowacyjna dzięki wykorzystaniu potencjału policentrycznej metropolii sieciowej”

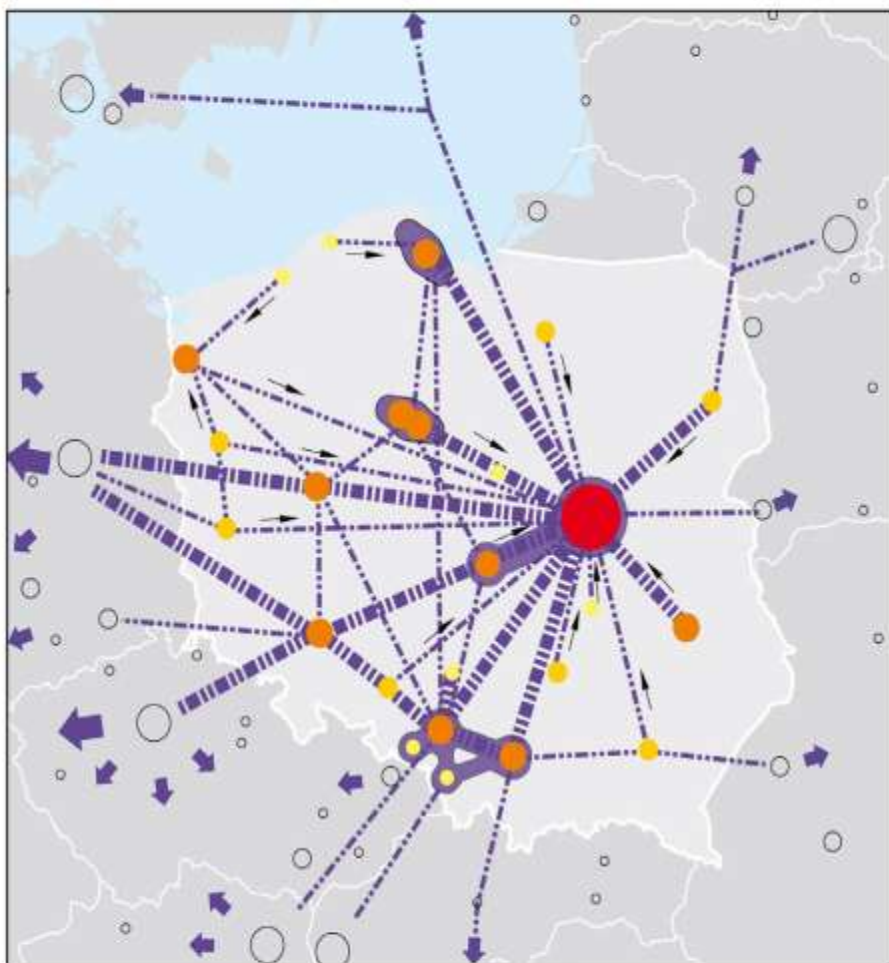
○ M. in.

Największe miasta są połączone siecią zmodernizowanych konwencjonalnych linii kolejowych, a niektóre z nich także systemem kolei dużych prędkości oraz systemem dróg o standardzie obecnych autostrad lub tras ekspresowych

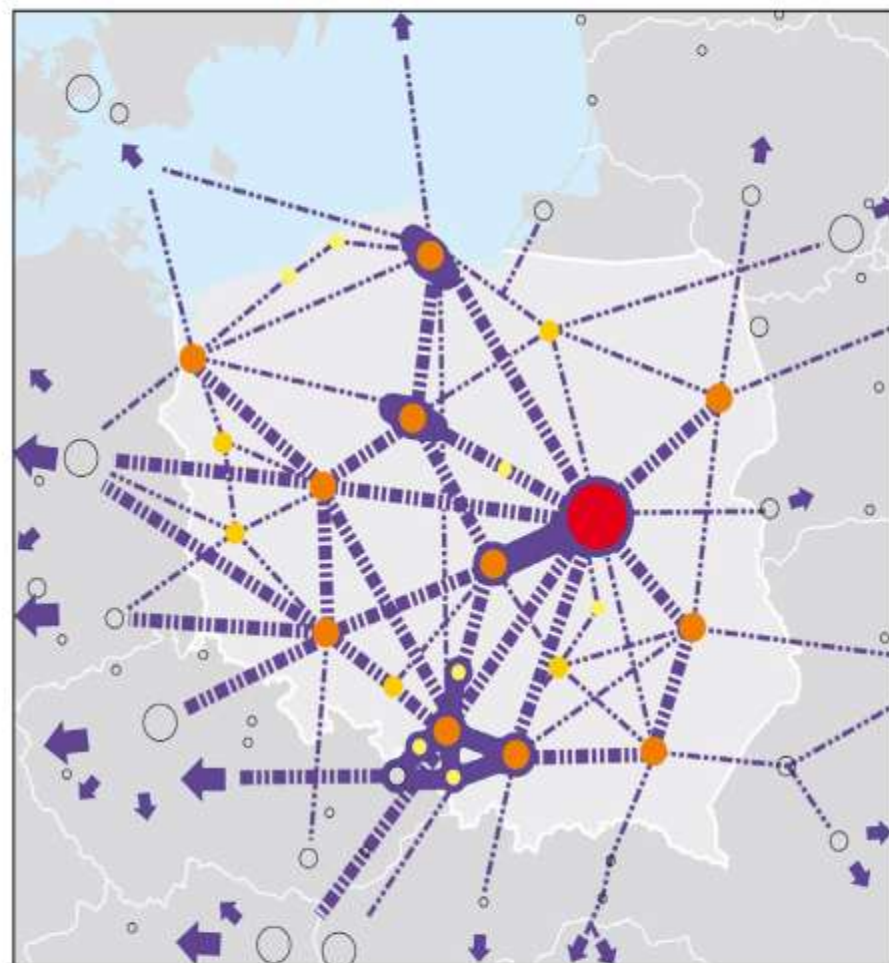

Rysunek 5. POWIĄZANIA FUNKCYJONALNE GŁÓWNYCH OŚRODKÓW MIEJSKICH 2010 I 2030

2010

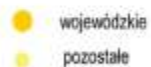
2030

Metropolie

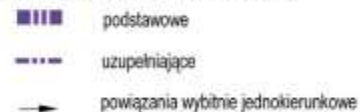
Ośrodki regionalne

Układy dwubiegunowe i wielowierzchołkowe

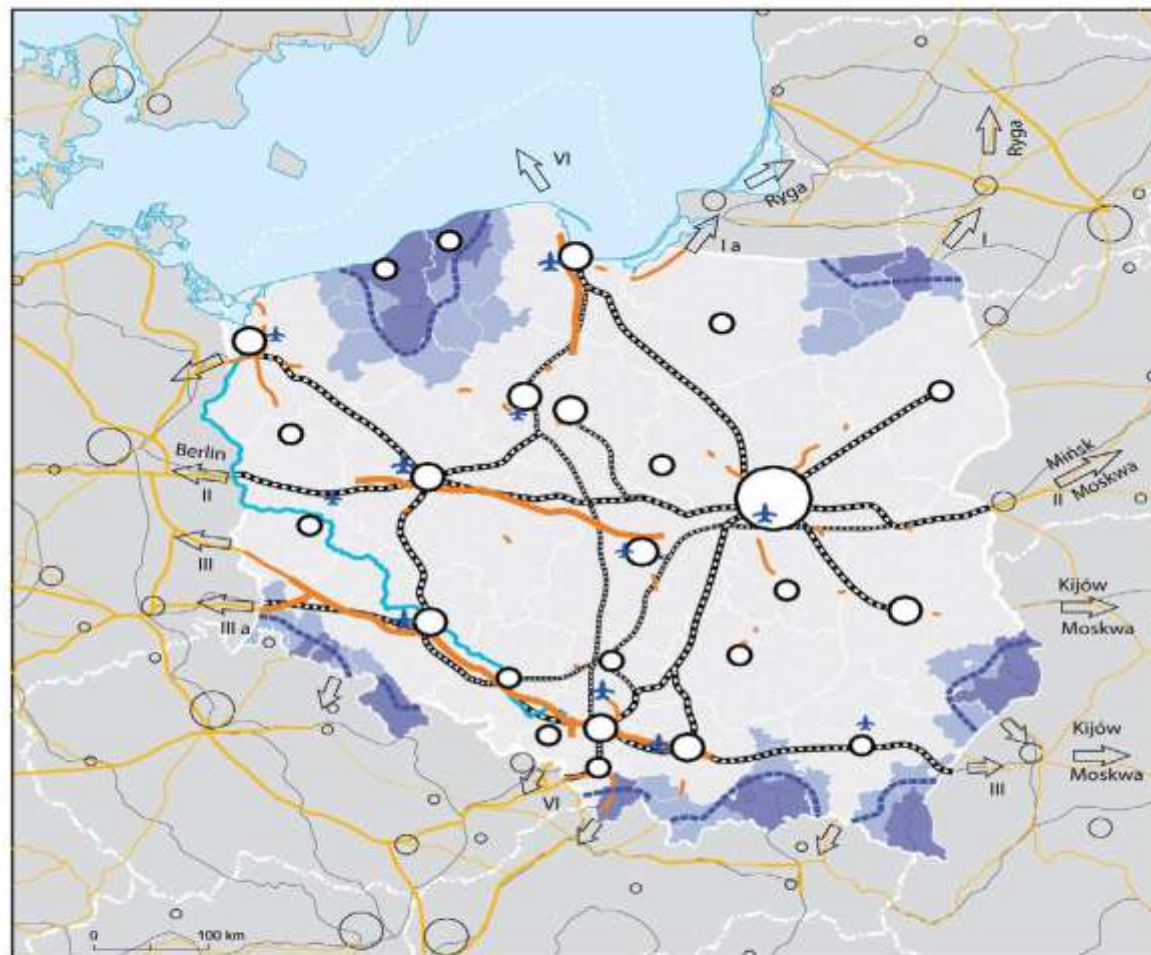
Istniejące powiązania funkcjonalne

Kierunki międzynarodowych powiązań funkcjonalnych

Rysunek 5. Główne elementy sieci transportowej 2010 oraz obszary o najgorszej dostępności czasowej

Rysunek 6b. Sieć transportu drogowego i lotnisk 2030

Ośrodki
metropolitalne

stolica

pozostałe

regionalne

Sieć drogowa 2030:

- autostrady
- drogi ekspresowe

Sieć lotnisk

- ✈️ podstawowa
- ✈️ uzupełniająca
- ✈️ potencjalna lokalizacja lotniska z rezerwą terenu pod hub

— Odrańska Droga Wodna

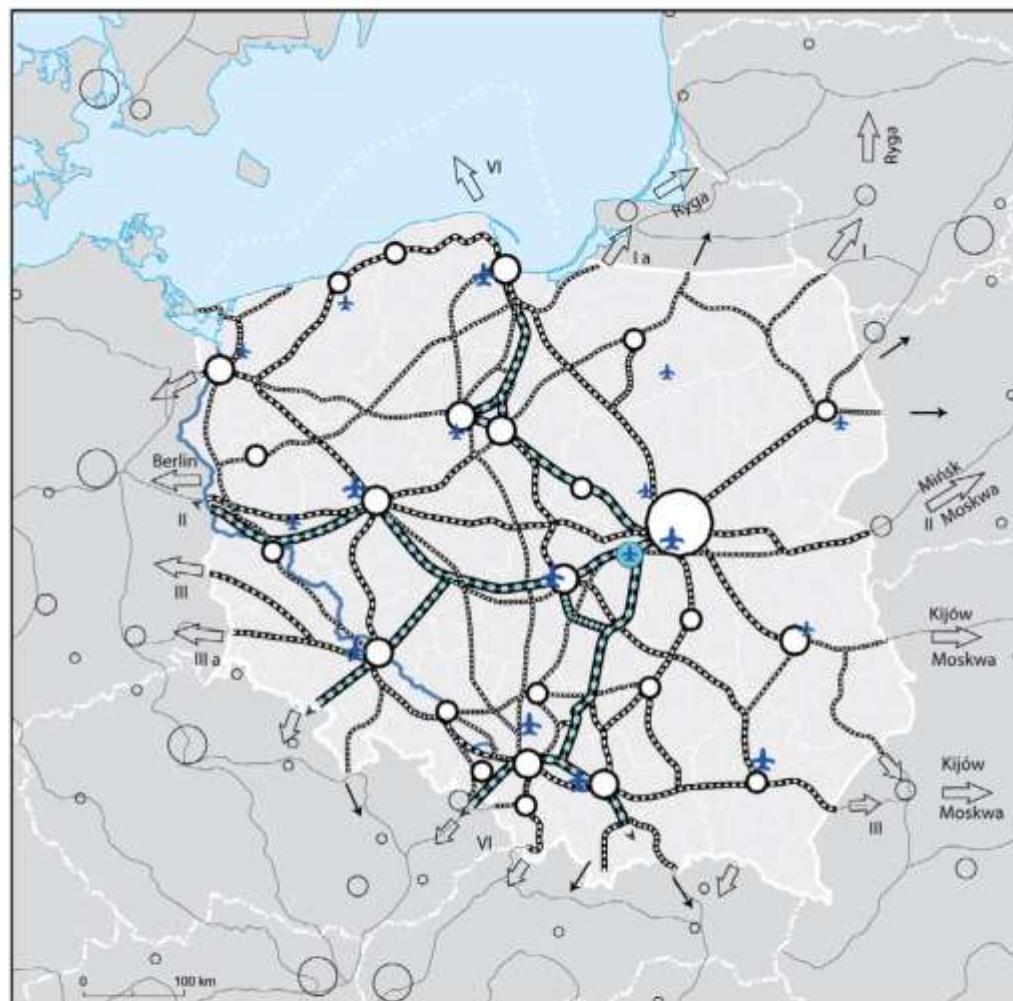

Kijów Kontynuacja korytarzy sieci TEN-T (I, II, III, VI, TINA)

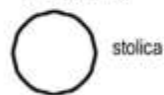

Kontynuacja pozostałych korytarzy transportowych

Rysunek 6c. Sieć transportu kolejowego i lotnisk 2030

Ośrodki metropolitalne

stolica

pozostałe

regionalne

Główne elementy sieci transportowej 2030

Sieć kolejowa 2030 - linie:

- > dużych prędkości
- konwencjonalne 120-200 km/h
- konwencjonalne 100-120 km/h

Sieć lotnisk

- podstawowa
- uzupełniająca
- potencjalna lokalizacja lotniska z rezerwą terenu pod hub

Odrańska Droga Wodna

Kijów Kontynuacja korytarzy sieci TEN-T (I, II, III, VI, TINA)

Kontynuacja pozostałych korytarzy transportowych

„Polska przestrzeń jest zintegrowana i spójna zarówno zewnątrz, jak i wewnątrz, dzięki czemu wszyscy mieszkańcy uczestniczą w procesach rozwojowych”

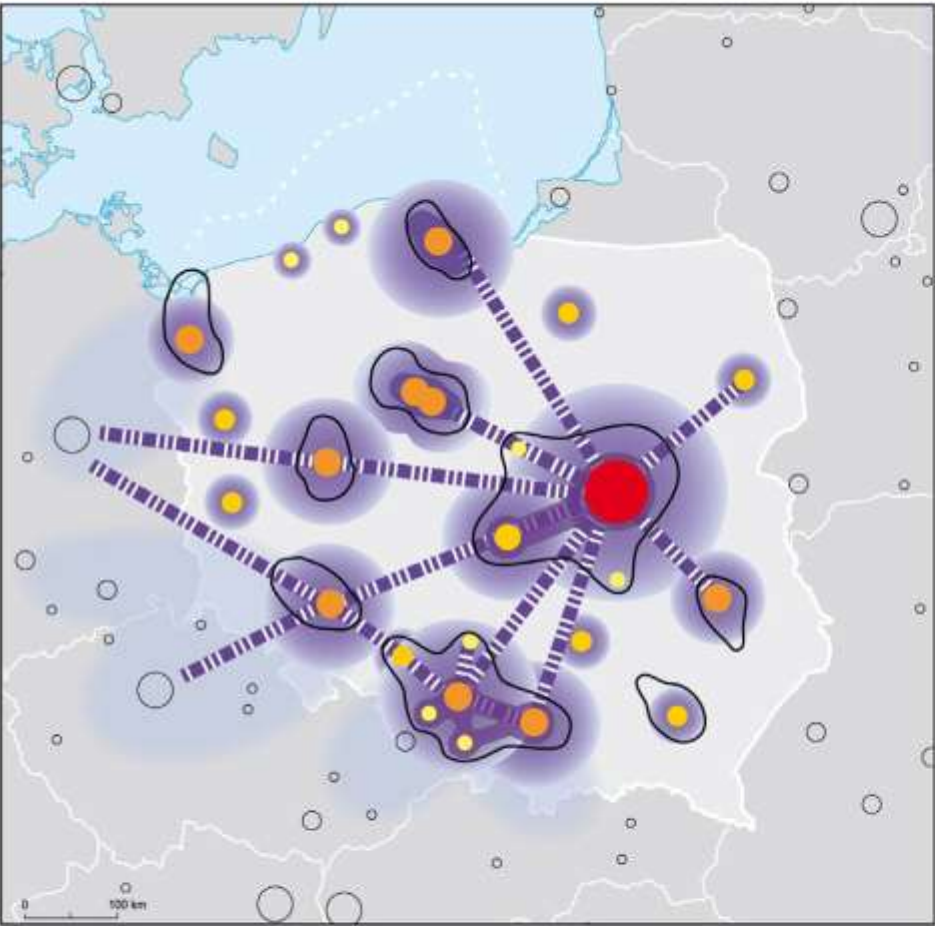
Na poziomie krajowym Polska roku 2030 jest przestrzennie zintegrowana w wymiarze krajowym.

- M.in. zapewnia wszystkim mieszkańcom niezależnie od miejsca zamieszkania możliwość udziału w procesach rozwojowych i dostęp do usług publicznych (**spójność**).

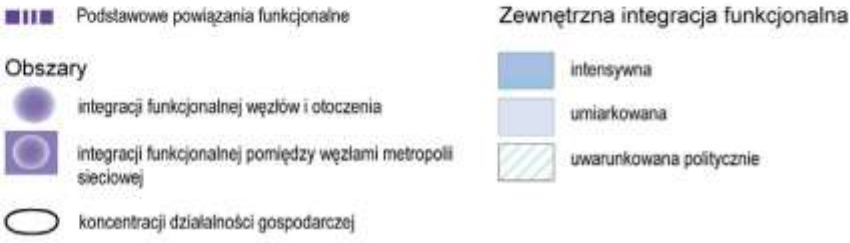
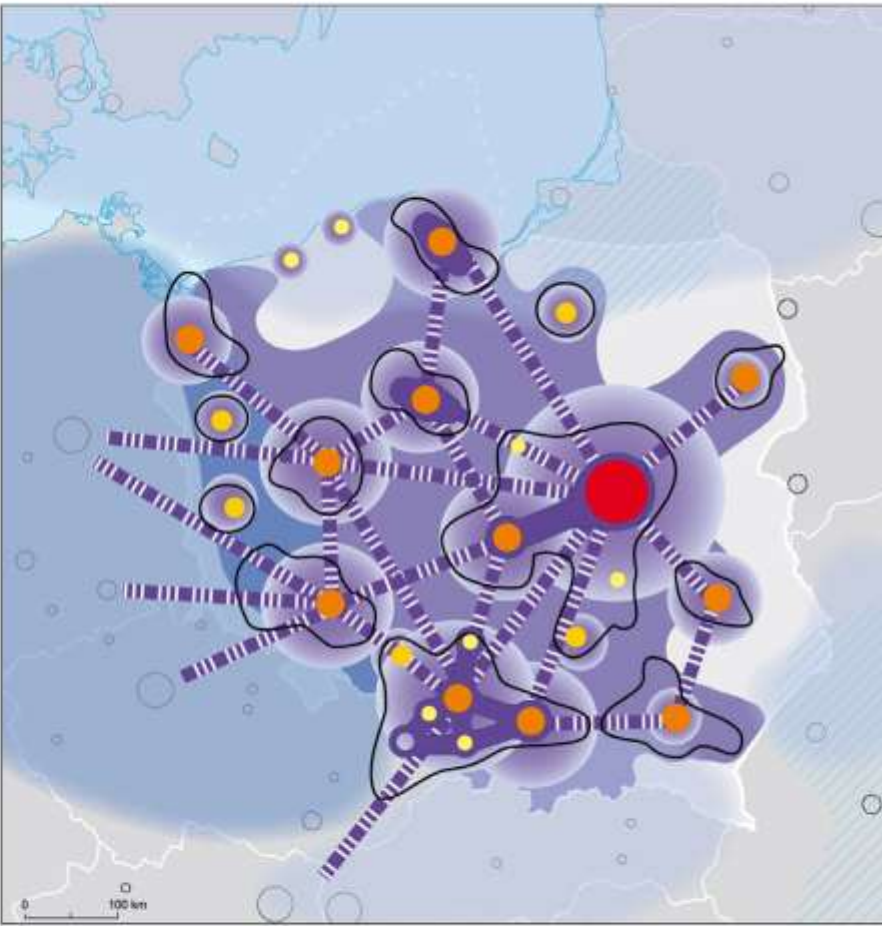

Rysunek 7. KIERUNKI INTEGRACJI POLSKIEJ PRZESTRZENI 2010 I 2030

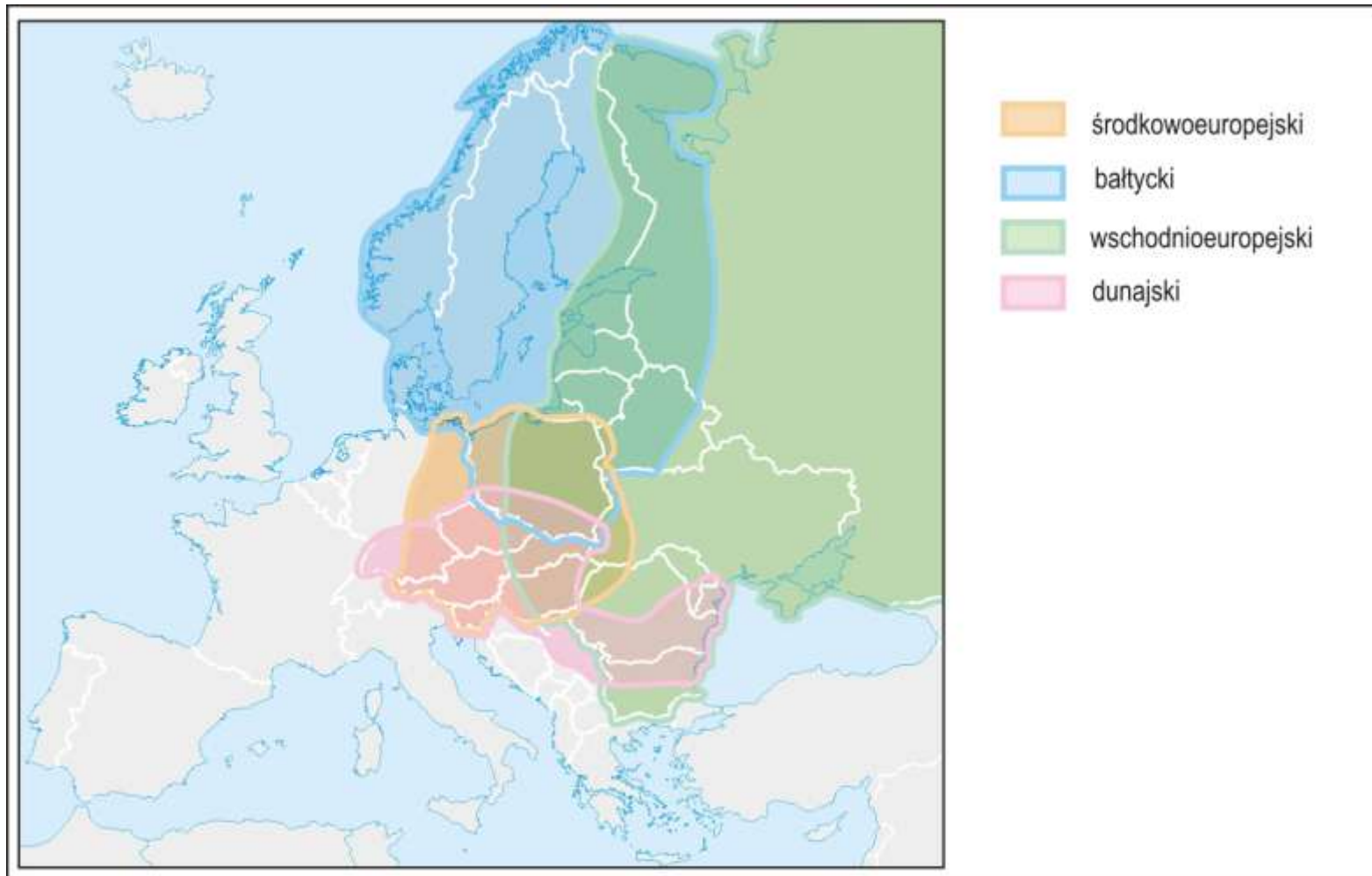
2010

2030

OBSZARY INTEGRACJI W EUROPIE Z UDZIAŁEM POLSKI

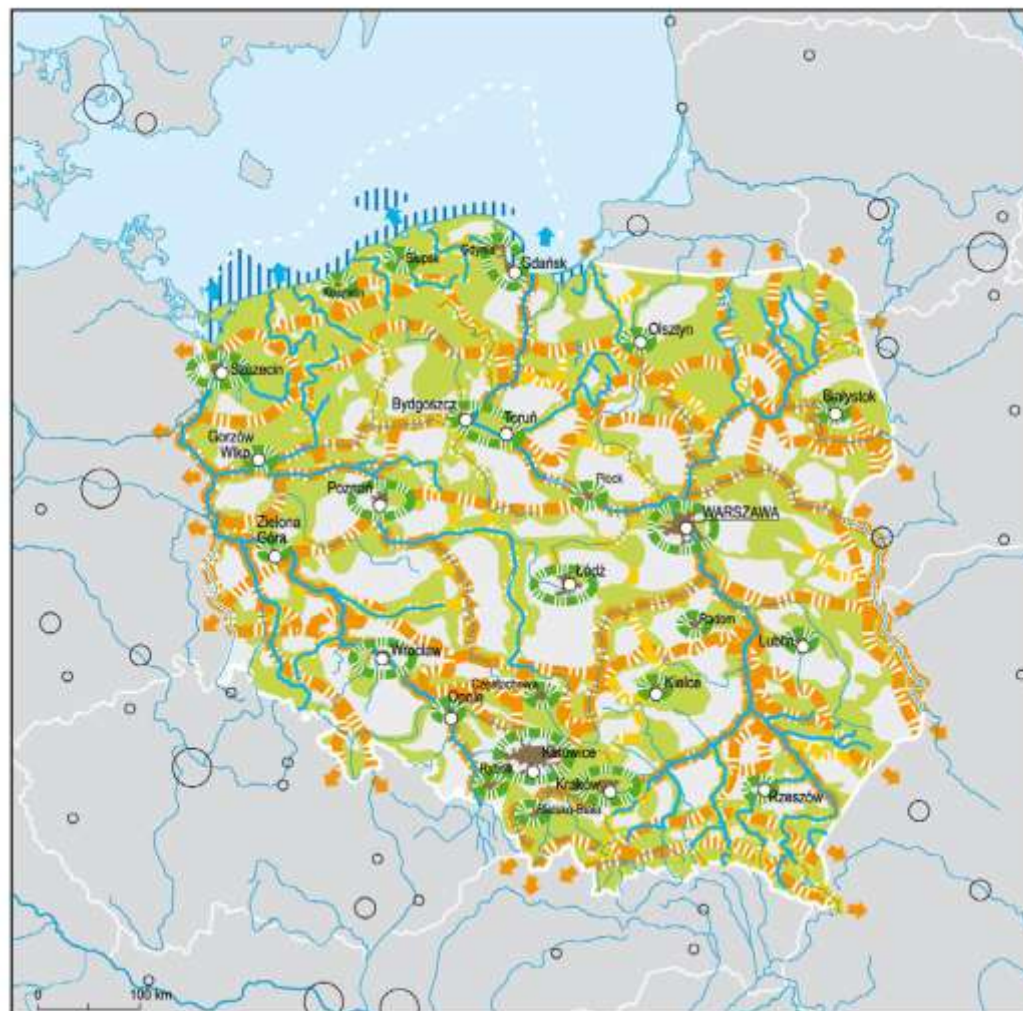
„Polska przestrzeń, zachowując bogactwo waleorów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, jest rozpoznawalna”

M.in..

- Dziedzictwo kulturowe ziem polskich jest eksponowane i promowane
- Rozwój turystyki kulturowej
- Wzrost lesistości kraju do 33%

Rysunek 11. Główne elementy sieci ekologicznej kraju 2030

 biocentra lądowe - obszary koncentracji walorów przyrodniczych

 obszary morskie ESE Natura 2000

System korytarzy zapewniających spójność przestrzeni przyrodniczej

 korytarze ekologiczne o znaczeniu ponadregionalnym

 pozostałe korytarze zapewniające łączność między poszczególnymi obszarami chronionymi

 podstawowe korytarze rzeczne ryb wędrownych

 obligatoryjne zielone systemy pierścieniowe miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodków metropolitalnych i regionalnych

Kierunki migracji zewnętrznych

 lądowe

 morskie

 obszary koncentracji zabudowy ośrodków metropolitalnych i regionalnych

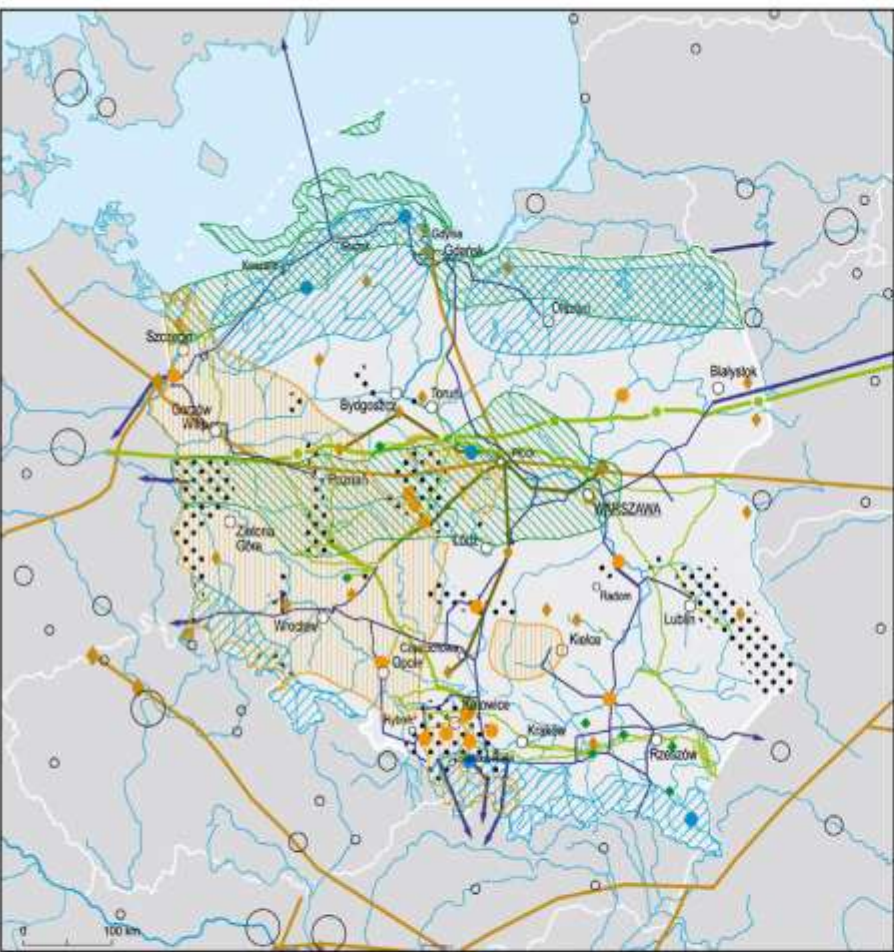
POLSKA PRZESTRZEŃ JEST ODPORNA NA RÓŻNE ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z BEZPIECZEŃSTWEM ENERGETYCZNYM I NATURALNYM

W stosunku do pierwszej dekady XXI wieku
zmieniło się rozmieszczenie przestrzenne miejsc
wytwarzania energii i dostępność nośników energii
pierwotnej

Rysunek 12. System energetyki i obszary rozwoju energetyki rozproszonej 2010 i 2030

2010

2030

Rozbudowa systemu połączeń energetycznych wewnętrznych i zewnętrznych

- Główne linie elektroenergetyczne
- 400 kV i więcej
- mosty elektroenergetyczne z krajami sąsiednimi
- Główne elektrownie
- ciepne
- na biomasę
- wodne
- jądrowe (4 potencjalne lokalizacje)

Zapewnienie alternatywnych dróg dostaw

- Gazociagi
- jamalski z tłoczniami
- o przekroju 500 mm i więcej
- nowe połączenia alternatywne
- podziemne magazyny gazu
- gazoport
- Ropociagi
- surowcowe
- surowcowe alternatywne
- produktowe
- nowe produktowe
- główne rafinerie i bazy paliwowe

Złóża węgla brunatnego i kamiennego mogące podlegać ochronie

Strefy o korzystnych warunkach rozwoju rozproszonej energetyki odnawialnej:

- wiatrowej
- wodnej
- geotermalnej
- Strefy rozwoju rozproszonej energetyki odnawialnej:
- wiatrowej
- wodnej
- geotermalnej

„W polskiej przestrzeni panuje ład dzięki uporządkowanemu systemowi prawnemu i efektywnym instytucjom publicznym”

- *Planowanie przestrzenne zintegrowane z planowaniem społeczno-gospodarczym*
- *Krajowe planowanie przestrzenne jako element systemu europejskiego*
- *Elastyczny system planowania krajowego pozwala reagować na pojawiające się nowe wyzwania*
- *System prawny zapewniający skuteczność i efektywność polityki przestrzennego zagospodarowania kraju*
- *Efektywny system instytucjonalny zapewniający realizację zadań polityki rozwoju w wymiarze terytorialnym*
- *Polityka przestrzenna osiąga zamierzone cele poprzez działania inwestycyjne prowadzone w ramach różnych polityk publicznych*
- *Koordynacja oparta na trwałym systemie monitoringu*

ZASADY POLITYKI PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU:

- *ustrojowa zasada trwałego i zrównoważonego rozwoju
- *zasada dążenia do spójności terytorialnej postrzeganej w dwóch wymiarach
- *zasada długookresowej racjonalności ekonomicznej
- *zasada hierarchiczności z zachowaniem subsydiarności planowania przestrzennego

*zasada przezorności ekologicznej

*zasada kompensacji ekologicznej

*zasada preferencji regeneracji (odnowy) nad
zajmowaniem nowych obszarów pod zabudowę

*zasady koordynacji pionowej i poziomej oraz
partycypacji społecznej.

CEL STRATEGICZNY

Efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia ogólnych celów rozwojowych – konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia, sprawności funkcjonowania państwa oraz spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym w długim okresie.

CELE POLITYKI PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU W HORYZONCIE ROKU 2030:

- 1. Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni Europejskiej.**
2. Poprawa spójności wewnętrznej kraju.
3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych.
4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski.
5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej.
6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.

Ad. 1.

- Osłabienie spójności terytorialnej kraju poprzez podporządkowanie regionów ośrodkom metropolitalnym,
- Niedorównywanie polskich ośrodków metropolitalnych do tych europejskich.

Obszary miejskie

Udział obszarów przekształconych

- bardzo niski
- niski
- średni
- wysoki
- bardzo wysoki
- brak danych

Klasyfikacja FUA i MEGA

- Globalne węzły
- Lokomotywy Europy
- Silne MEGA
- Potencjalne MEGA
- Słabe MEGA
- FUA o znaczeniu transnarodowym/krajowym
- FUA o znaczeniu regionalnym/lokalnym

- Bariery ekonomiczne, infrastrukturalne, administracyjne, czy funkcjonalne zaburzające łączność stolic polskich metropolii z europejskimi.
- Zbyt szybka urbanizacja, bądź niekontrolowana suburbanizacja.

JAK ROZWIĄZAĆ PROBLEM?

1. Wspieranie rozwoju funkcji metropolitalnych głównych ośrodków miejskich,
2. Intensyfikacja powiązań funkcjonalnych pomiędzy głównymi węzłami sieci osadniczej w układzie krajowym i międzynarodowym,
3. Integracja obszarów funkcjonalnych głównych ośrodków miejskich.

1. Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni Europejskiej.

2. Poprawa spójności wewnętrznej kraju.

3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych.

4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski.

5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej.

6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.

Ad. 2:

- Różnice między Polską Wschodnią, a Zachodnią.
- Brak, lub niski poziom spójności stolic metropolii z obszarami do nich przyległymi.
- Marginalizacja niektórych obszarów- może spowodować ich wyludnienie.

JAK ROZWIĄZAĆ PROBLEM?

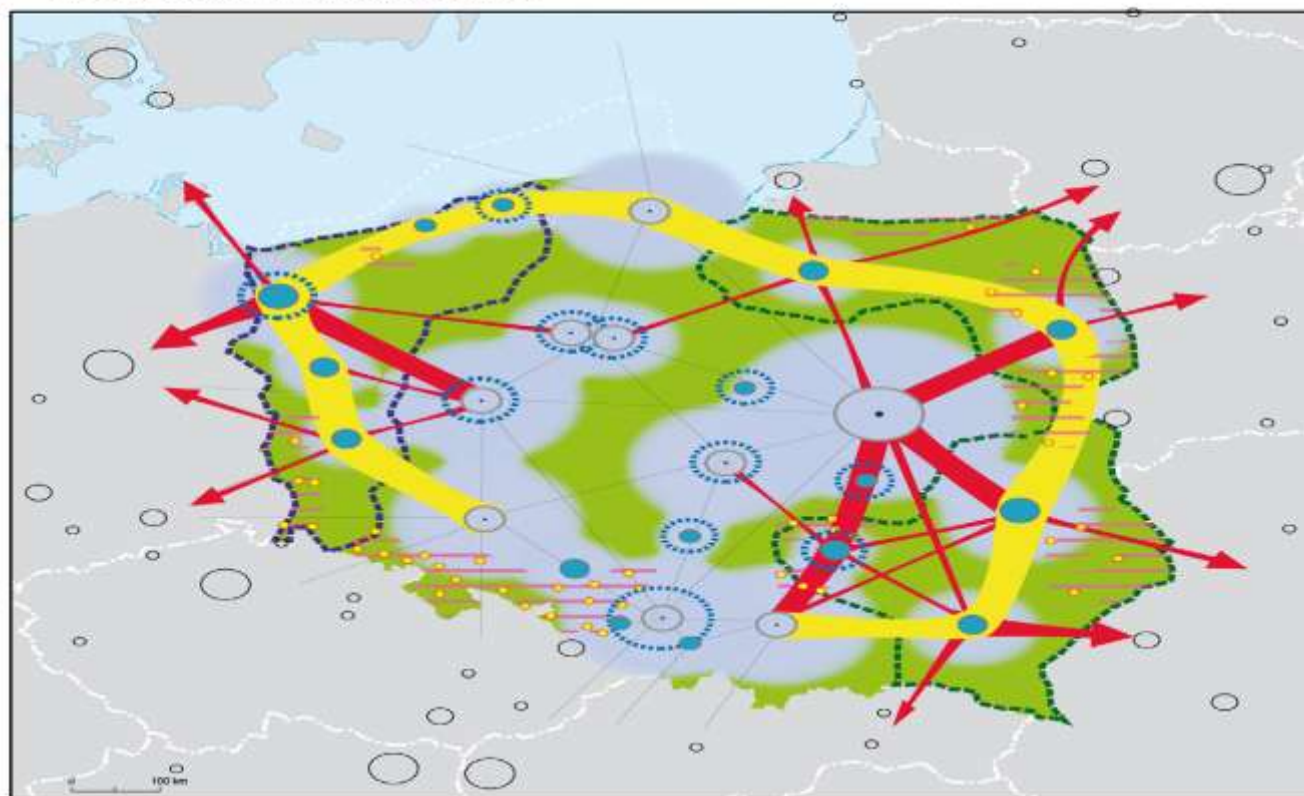
1. Wspomaganie spójności w układzie krajowym – Pomorze Środkowe – Polska Zachodnia – Polska Centralna – Polska Wschodnia,

2. Regionalną integrację funkcjonalną, wspomaganie rozprzestrzeniania procesów rozwojowych na obszary poza głównymi miastami oraz budowanie potencjału do specjalizacji terytorialnej,

3. Wspomaganie spójności w specyficznych obszarach problemowych.

Rysunek 15. KIERUNKI DZIAŁAŃ POLITYKI PRZESTRZENNEJ NA RZECZ POPRAWY SPÓJNOŚCI WEWNĘTRZNEJ KRAJU

Ośrodki metropolitalne

stolica pozostałe

regionalne

istniejące powiązania

KIERUNKI DZIAŁAŃ POLITYKI PRZESTRZENNEJ

- Wsparcie rozwoju powiązań funkcjonalnych o podstawowym znaczeniu dla rozwoju miast i regionów peryferyjnych
- Rozwijanie powiązań funkcjonalnych pomiędzy obszarami peryferyjnymi wspomagających spójność wewnętrzną kraju
- Wsparcie rozwoju procesów urbanizacyjnych, koncentracji funkcji metropolitalnych i działalności gospodarczej
- Wsparcie dla procesów dyfuzji z głównych ośrodków
- Zwiększenia dostępu do usług podstawowych, w tym komunikacyjnych

- Działania restrukturyzacyjne na obszarach depopulacyjnych dotyczące miast i obszarów wiejskich (prognoza GUS 2033)
- Koncentracja działań rewitalizacyjnych miast i obszarów zdegradowanych
- Polska Zachodnia i Pomorze Środkowe - działania restrukturyzacyjne w miastach przeciwdziałające utracie ich funkcji, integracja przestrzenna z centrum kraju, wykorzystanie dodatkowych impulsów rozwojowych wynikających z przygranicznego położenia
- Polska Wschodnia - działania wspierające procesy urbanizacyjne, koncentracja działalności w miastach wojewódzkich, restrukturyzacja obszarów wiejskich, wykorzystanie potencjałów wynikających z przygranicznego położenia uwarunkowanego politycznie

1. Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni Europejskiej.
2. Poprawa spójności wewnętrznej kraju.
- 3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych.**
4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski.
5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej.
6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.

Ad. 3:

- Zastój inwestycyjny w dziedzinie transportu.
- Słabe powiązanie lotnisk z siecią transportową, szczególnie koleją.
- Brak sieci przewodowych, a co za tym idzie dostępu do Internetu na niektórych słabo rozwiniętych terenach.

JAK ROZWIĄZAĆ PROBLEM?

1. Poprawa dostępności polskich miast i regionów,
2. Zmniejszenie kosztów transportu,
3. Poprawa dostępności teleinformatycznej,
4. Zarządzanie strategiczne i etapowanie inwestycji.

Rysunek 18. c Sieć drogowa i lotniska 2030, w tym postulaty KPZK

Ośrodki metropolitalne

pozostałe

regionalne

Sieć drogowa 2030:

Odcinki obecne w planach rządowych z 2010 roku

— autostrady
— drogi ekspresowe

Odcinki postulowane przez KPZK

— autostrady
— drogi ekspresowe

— Odrzańska Droga Wodna

Sieć lotnisk

— podstawowa
— uzupełniająca
— potencjalna lokalizacja lotniska z rezerwą terenu pod hub

→ Kontynuacja korytarzy sieci TEN-T (I, II, III, VI, TINA)

→ Kontynuacja pozostałych korytarzy transportowych

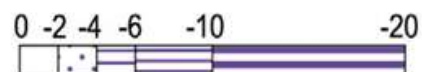
Cel: Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski

Ocena walorów estetycznych krajobrazu

Negatywny wpływ działalności człowieka

Ocena atrakcyjności wizualnej (końcowa liczba punktów)

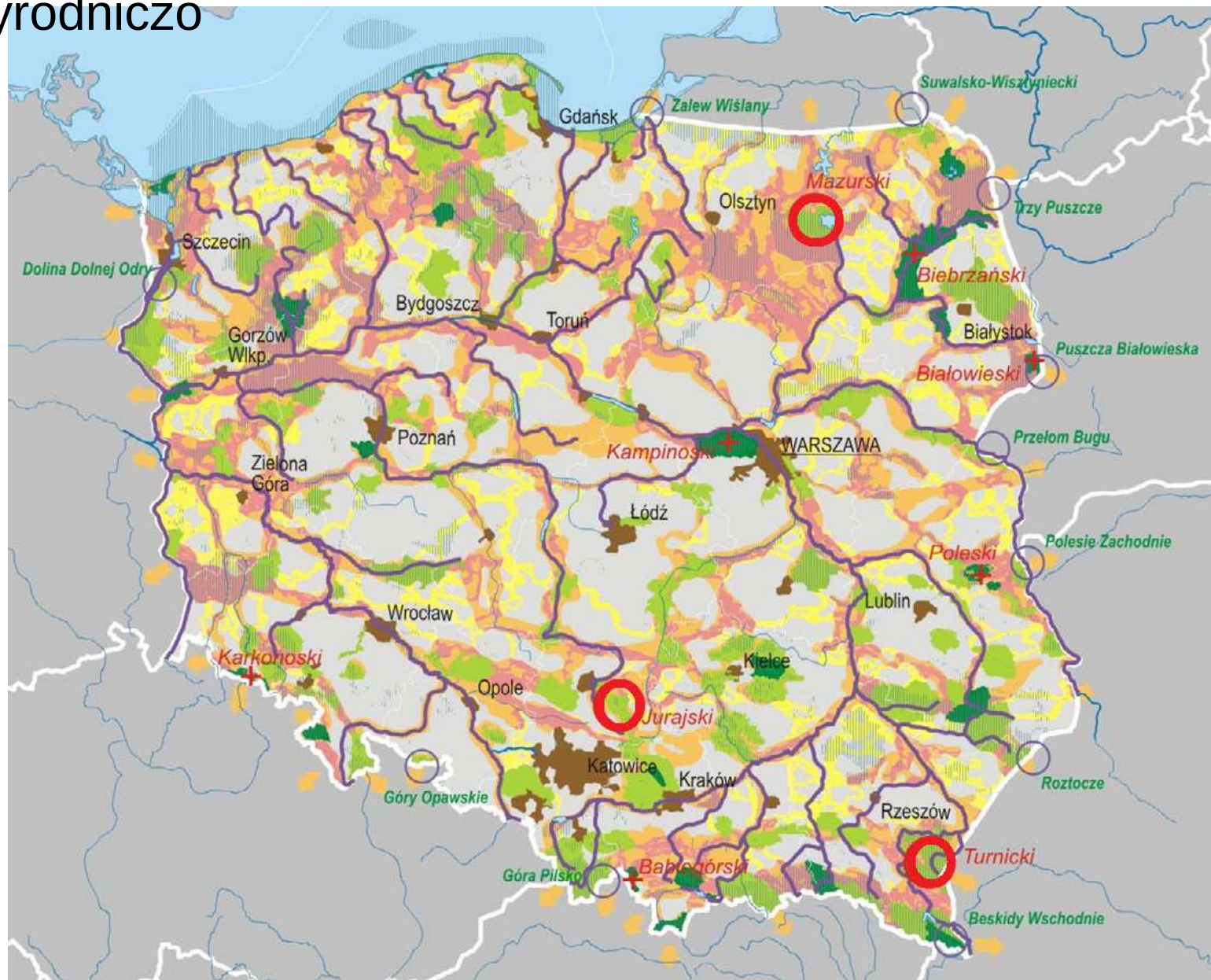
Kierunki działań:

1) Integracja działań w zakresie funkcjonowania spójnej sieci ekologicznej kraju jako podstawa ochrony najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych

- Spójny system obszarów chronionej przyrody i chronionego krajobrazu w Polsce (Paneuropejska Sieć Ekologiczna)
- Nowe parki narodowe i krajobrazowe
- Transgraniczne obszary chronione

Kierunki polityki przestrzennej wobec obszarów cennych przyrodniczo

2) Przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej

- Rozbudowa wewnętrznych układów ekologicznych w obszarach silnie zurbanizowanych oraz połączenie ich z obszarami otwartymi przez system zielonych pierścieni
- Krajowy Program Zwiększenia Lesistości

3) Wprowadzenie gospodarowania krajobrazem zgodnie z zapisami Europejskiej Konwencji Krajobrazowej

- Ochrona prawna najcenniejszych pod względem przyrodniczym i kulturowym krajobrazów
- Obowiązek wykonywania studiów krajobrazowych w procesie przygotowania inwestycji

4) Racjonalizacja gospodarowania ograniczonymi zasobami wód powierzchniowych i podziemnych kraju, w tym zapobieganie występowaniu deficytu wody

- Plany zagospodarowania wodami na obszarze dorzecza, plany zarządzania ryzykiem powodziowym, plany przeciwdziałania skutkom suszy
- Obszary planowania retencji w wojewódzkich planach zagospodarowania przestrzennego
- Lokalizowanie przemysłów wodochłonnych na obszarach wyznaczonych w planach wojewódzkich

5) Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód

- Obowiązek wspólnego planowania gospodarki wodno-ściekowej gmin i samorządów wojewódzkich

6) Zmniejszenie obciążenia środowiska powodowanego emisjami zanieczyszczeń do wód, atmosfery i gleby

- Spójny system gospodarki odpadami komunalnymi, przemysłowymi i niebezpiecznymi

7) Zabezpieczenie cennych gospodarczo złóż surowców mineralnych i zwiększenie wykorzystania surowców wtórnych

- Prawna i planistyczna ochrona złóż surowców nieodnawialnych

A map of Poland with administrative regions outlined in blue. Major cities are marked with brown dots and labeled. Some cities are enclosed in yellow circles: Gdynia, Gdańsk, Szczecin, Bydgoszcz, Toruń, Poznań, Warszawa, Wrocław, Łódź, Lublin, and Kraków. The map uses different colors and patterns to distinguish regions: red for the capital region (Warszawa), orange for other voivodeships, and hatched areas for specific regions. A scale bar in the bottom left corner indicates 100 km.

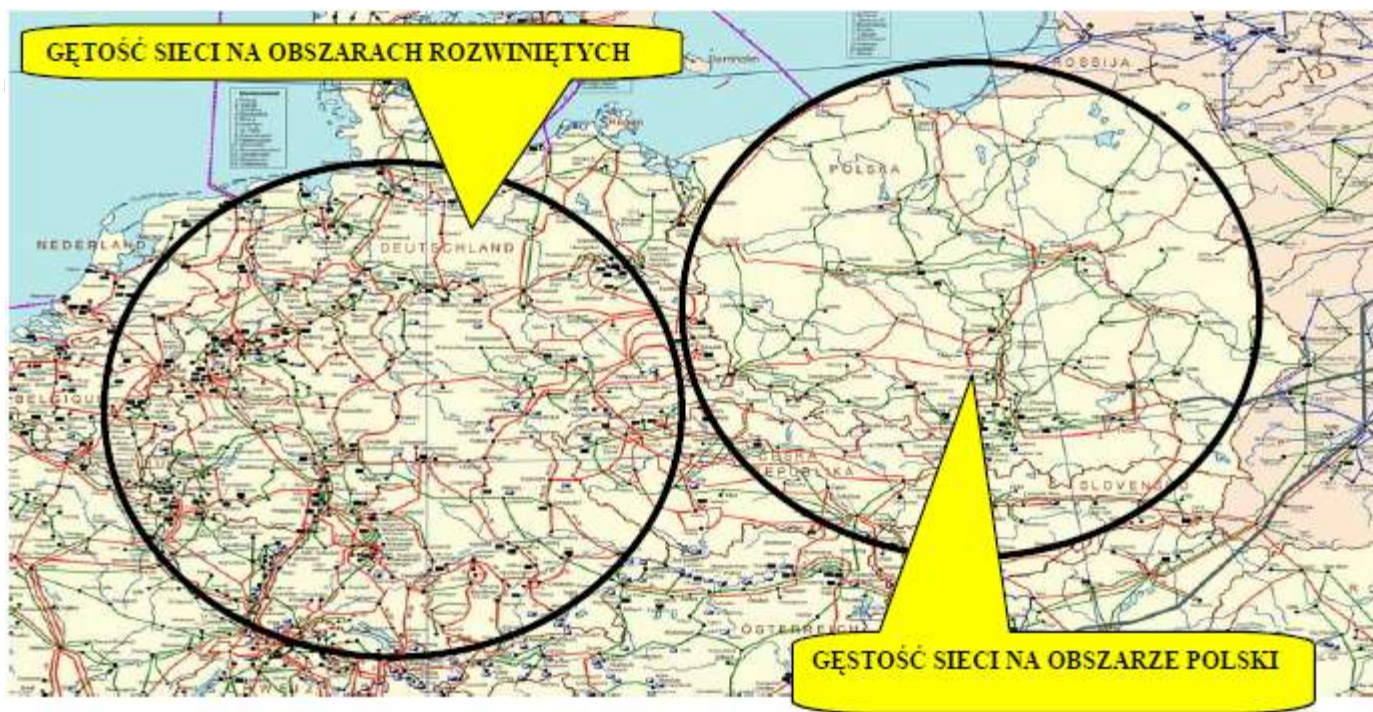
Cel: Zwiększenie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utraty bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa

Kierunki działań:

1) Przeciwdziałanie zagrożeniu utraty bezpieczeństwa energetycznego i odpowiednie reagowanie na to zagrożenie

- Rozbudowa systemu połączeń energetycznych z państwami sąsiednimi

Plan rozwoju sieci przesyłowej w Polsce z wyróżnionymi inwestycjami w latach

Legenda

- - linia 750 kV
- - linia 400 kV
- - linia 220 kV
- - - - linia 400 kV czasowo pracująca na napięciu 220 kV
- - planowane inwestycje

2010-2015

2016-2020

2020-2030

- Budowa oraz proekologiczna modernizacja elektrowni systemowych
- Alternatywne drogi dostaw gazu ziemnego i ropy naftowej na obszar Polski
- Zwiększenie możliwości wydobywania gazu ziemnego na terytorium Polski
- Zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych

2) Zwiększenie poziomu zabezpieczenia przed ekstremalnymi zjawiskami naturalnymi i antropogenicznymi

- Niezbędne działania regulacyjne (np. zakaz budowy na terenach osuwiskowych)
- Rozwój systemu ostrzegania o zjawiskach meteorologicznych i hydrologicznych
- Alternatywne drogi dojazdu i zaopatrzenia energetycznego na terenach zagrożonych

3) Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa

Cel: Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego

Potencjalne konflikty funkcjonalno-przestrzenne

Ośrodki
metropolitalne regionalne

Tereny chronione

Parki Narodowe wraz z otulinami
obszary Natura 2000

Obszary

funkcjonalne miast
o intensywnym budownictwie
mieszkaniowym po 1989 roku
(minimum 30% zabudowy)

Główne elementy sieci transportowej 2030:

Sieć kolejowa - linie:

dużych prędkości
konwencjonalne 120-200 km/h
konwencjonalne 100-120 km/h

Sieć drogowa:

autostrady
drogi ekspresowe

Przeciwdziałanie konfliktom
funkcjonalno-przestrzennym

antropopresji w parkach
narodowych wraz z otulinami
antropopresji na obszary Natura 2000
wybór przebiegu inwestycji drogowych
/kolejowych uwzględniający obszary
chronione

1) Wprowadzenie spójnego i hierarchicznego systemu planowania społeczno gospodarczego i przestrzennego

- Poziom krajowy (Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju)
- Poziom wojewódzki (PZPW)
- Poziom lokalny (MPZP)
- Poziom regionalny (harmonizacja strategii rozwoju województwa z PZPW)

2) Zapewnienie efektywnej koordynacji działań podmiotów publicznych i polityk publicznych

- Integracja wymiaru terytorialnego z działaniami w sferze społecznej i gospodarczej (kontrakt terytorialny)

3) Uporządkowanie regulacji zapewniających sprawność systemu planowania przestrzennego

- Maksymalne wykorzystanie obszarów *brown fields*
- Minimalne standardy wyposażenia i zagospodarowania przestrzennego terenów zurbanizowanych
- Zakazy dotyczące zabudowy i podziału nieruchomości
- MPZP podstawowym dokumentem służącym zarządzaniu przestrzenią

4) Wzmocnienie instytucjonalne i jakościowe planowania przestrzennego

OBSZARY FUNKCJONALNE

Podobny obszar działań powinien być skierowany do obszarów charakteryzujących się wspólnymi cechami geograficznymi.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania stosuje również to podejście

DYGRESJA

EUROPA ZMIENNEJ GEOMETRII – ta sama
zasada działania

*„Łatwiej integrować Belgię
z Holandią niż z Grecją”*

dr Marek Dąbrowski

OBSZARY PROBLEMOWE I METROPOLITARNE

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nakłada obowiązek wyznaczenia jedynie ich

GOSPODAROWANIE
PRZESTRZENIĄ

GOSPODARKA
REGIONALNA

≠

OBSZARY
PROBLEMOWE

OBSZARY
PROBLEMOWE

OBSZARY FUNKCJONALNE

„Obszar szczególnego zjawiska z zakresu gospodarki przestrzennej lub występowania konfliktów przestrzennych,

+

zwarty układ przestrzenny składający się z funkcjonalnie powiązanych terenów, charakteryzujących się wspólnymi uwarunkowaniami i przewidywanymi, jednolitymi celami rozwoju”

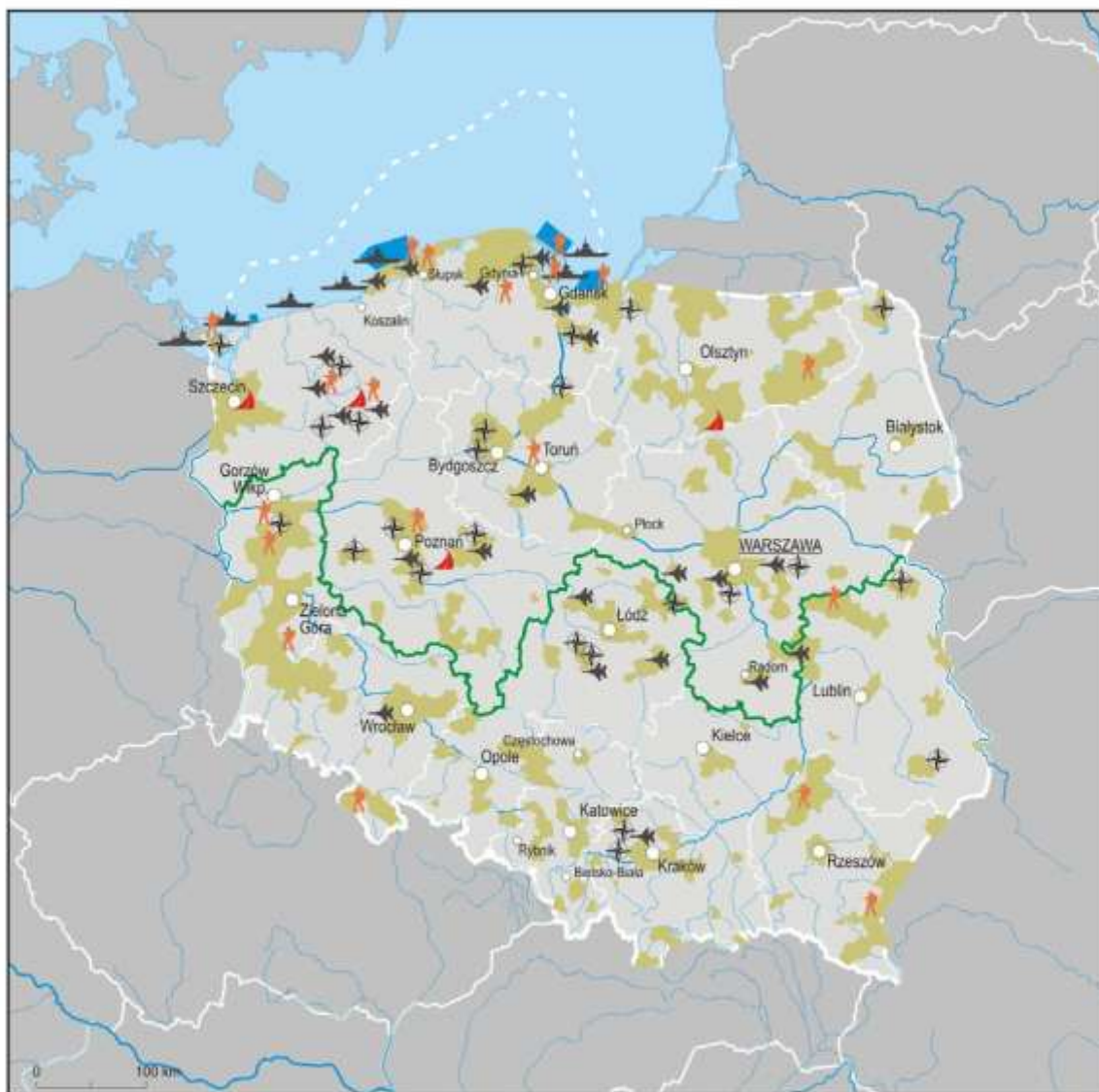

GRUPY OBSZARÓW FUNKCJONALNYCH

- Obszar metropolitalny
- Teren zamknięty
- Strefa ochronna terenu zamkniętego
- Obszar przestrzeni chronionej

Rysunek 35. Położenie kompleksów wojskowych

— granica Okręgu Wojskowego

Obiekty wojskowe

✈ inwestycje NATO

🚢 Bazy Marynarki Wojennej

★ ośrodki szkoleniowe, poligony

🟡 garnizony

✈ obiekty lotniskowe

🔴 drogowe odcinki lotniskowe

🟦 akweny militarne

KPZK A PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTW

KPZK narzuca podjęcie konkretnych działań województwom lub zaleca pewne działania.

TYPOLOGIA – OBSZARY WYZNACZANE NA PODSTAWIE:

- Stopnia urbanizacji (miejskie, wiejskie)
- Występowanie szczególnego zjawiska
- Występowanie konfliktów przestrzennych
- Problemów o charakterze społeczno-gospodarczym

Obszary miejskie

Ośrodków
metropolitalnych
U S T A L O N E

Ośrodków
subregionalnych

Ośrodków
regionalnych
Z A L E C A N E

Ośrodków
lokalnych

USTALENIA, OBSZARY METROPOLITALNE

- Liczba mieszkańców powyżej 300 000
- Centrum zarządzania gospodarczego
- Zasięg globalny usług wyższego rzędu, w tym symbolicznych
- Duże możliwości edukacyjne i innowacyjne
- Zdolność utrzymywania relacji z innymi metropoliami (handlowe, naukowe, itp.)
- Wewnętrzna i zewnętrzna dostępność transportowa
- Wysoka zewnętrzna atrakcyjność turystyczna

KONCEPCJA

- Zasada pierwszeństwa regeneracji.
- Deglomeracja usług.
- Odrębne plany zagospodarowania
- Brak narzucania obszarów granicznych.

Warszawa, Kraków, Łódź, Poznań, Wrocław,
Szczecin, Konurbacja Górnośląska, Aglomeracja
Bydgosko-Toruńska,

Lublin.

ZALECENIA, OBSZARY FUNKCJONALNE

- Wykorzystanie wewnętrznego potencjału
- Wzmocnienie funkcji metropolitalnych

Białystok, Gorzów Wielkopolski, Kielce, Opole,
Olsztyn, Rzeszów, Zielona Góra, Bielsko-Biała,
Częstochowa, Koszalin, Płock, Radom, Rybnik☺,
Słupsk.

Obszary
wiejskie

Powiązane z
dużym miastem
Z A L E C A N E

Peryferyjne
U S T A L O N E

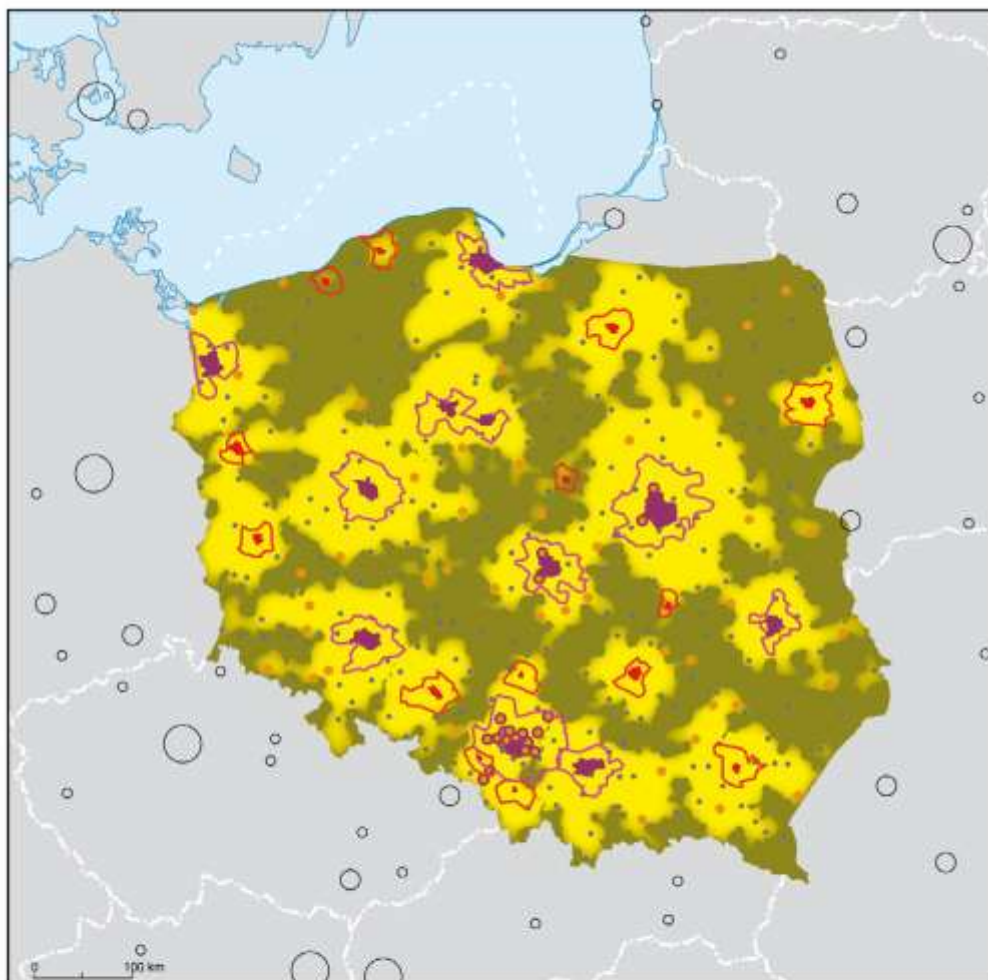
USTALENIA, OBSZARY PERYFERYJNE

- Czas dojazdu do metropolii przekracza 90 minut
- Mało rozwinięta sieć miast
- Miasta utraciły funkcje gospodarcze
- Niedochodowe miejsca pracy
- Zaburzona struktura demograficzna
- Brak źródeł alternatywnych dochodów

Polska wschodnia, Pomorze, Mazury

Rysunek 31. Miejskie i wiejskie obszary funkcjonalne

Kategorie ośrodków miejskich

- metropolitalne
- regionalne
- subregionalne
- subregionalne w granicach obszarów funkcjonalnych miast
- lokalne

Obszary funkcjonalne miast

- metropolitalnych (obligatoryjnie wyznaczane w PZPW)
- regionalnych (fakultatywne)

Wiejskie obszary funkcjonalne

- w procesie integracji z głównymi miastami
- zagrożone peryferynością

Uwaga:

Na mapie przedstawiono zasięgi w sposób przybliżony. Obszary w procesie integracji z głównymi miastami wyznaczone na podstawie udziału osób dojeżdżających do pracy w oparciu o dane GUS.

OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZJAWISKA

- Strefa przybrzeżna
- Obszary górskie
- Żuławy

U S T A L O N E

- Żywicielskie

Z A L E C A N E

- Polska wyłączna strefa ekonomiczna na morzu
- Tereny zamknięte
- Obszary zagrożone powodzią

USTALENIA, STREFA PRZYBRZEŻNA

- Ochrona brzegu morskiego przed erozją
- Poprawa czystości wód wpadających do morza
- Wypełnianie międzynarodowych zobowiązań
- Zarządzanie zasobami przyrodniczymi i kulturowymi
- Umocnienie rozwoju wybrzeża

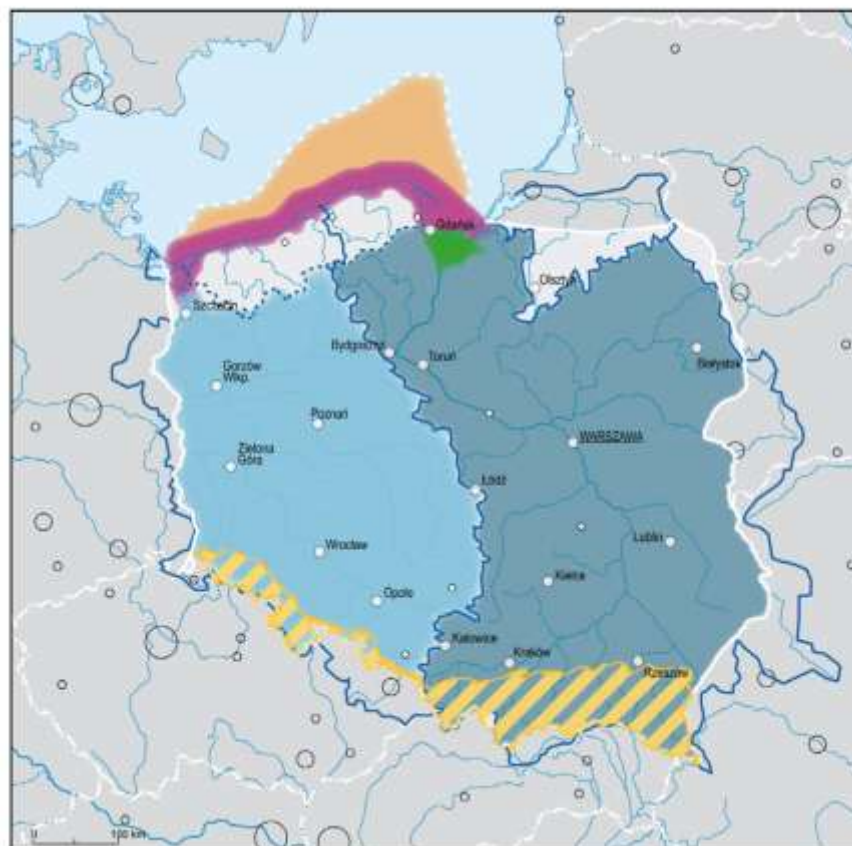

USTALENIA, OBSZARY GÓRSKIE I ŻUŁAWY

- Ochrona przyrody
- Tworzenie infrastruktury w trudnych warunkach

Rysunek 34. Obszary szczególnego zjawiska w skali makroregionalnej

Obszary szczególnego zjawiska w skali makroregionalnej, wymagające specjalnego podejścia w ramach polityki przestrzennego zagospodarowania kraju

strefa przybrzeżna - wprowadzenie:

zintegrowanego zarządzania i systemowych działań: służących ochronie brzegu morskiego przed abrazją; poprawie czystości wód przybrzeżnych i rzek wpadających do Bałtyku; związanych z międzynarodowymi zobowiązaniami Polski oraz przygotowywanie wspólnie z sąsiadami bezkonfliktowego wzmocnienia podstaw rozwojowych

polska wyłączna strefa ekonomiczna na morzu

obszar wymagający odmiennego planowania i zarządzania przestrzennego, pozwalającego na optymalne jej wykorzystanie; koordynacja działań dwóch regionów i ministerstw w zakresie ochrony środowiska, obronności, żeglugi, turystyki, rybołówstwa i in.

górskie

Działania przeciwoerozyjne, na rzecz podwyższenia bezpieczeństwa powodziowego; rozwoju infrastruktury turystycznej; ochrony walorów uzdrowiskowych; sanitacji obszarów wiejskich; zachowania tożsamości kulturowo-krajobrazowej; utrzymania równowagi ekologicznej i poprawy warunków dla rolnictwa

Zuławy - wprowadzenie lub utrzymanie ochrony:

walorów dziedzictwa kulturowego unikatowej kompozycji krajobrazowo-przyrodniczej; cennych przyrodniczo terenów i korytarzy ekologicznych, zwłaszcza obszarów Natura 2000; zwartych kompleksów gleb klasy I-III wraz z utrzymaniem obecnej formy użytkowania i zachowanie ich wartości produkcyjnych; przeciwpowodziowej, w tym zakazów i ograniczeń trwałego zainwestowania oraz podnoszenie zdolności retencyjnej przyrodniczych struktur przestrzennych

Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi w skali dorzeczy

Określenie działań i obszarów priorytetowych dla zarządzania ryzykiem powodzi; integracja działań; zwiększenie pojemności retencyjnej i wezbraniowej dolin rzecznych; zwiększanie zdolności buforowych struktur przyrodniczych; osiąganie dobrego stanu ekologicznego wód

Uwaga: Na mapie przedstawiono zasięgi w sposób przybliżony, szczegółowa delimitacja następuje w PZPW

OBSZARY KSZTAŁTOWANIA POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO WYMAGAJĄCE DZIAŁAŃ OCHRONNYCH

- Obszary cenne przyrodniczo
- Obszary ochrony krajobrazów kulturowych
- Obszary ochrony i kształtowania zasobów wodnych
- Obszary strategicznych złóż kopalń

**W S Z Y S T K I E
U S T A L O N E**

OBSZARY WYMAGAJĄCE RESTRUKTURYZACJI I ROZWOJU

- Obszary tracące dotychczasowe funkcje
- Obszary o najniższym poziomie dostępu do dóbr i usług
- Obszary przygraniczne
- O najniższej dostępności transportowej do środków wojewódzkich
- O najniższym stopniu rozwoju

U S T A L O N E

Z A L E C A N E

K O N I E C

